

faa derefter at eftersee i Lovene, hvad der er paalagt Brugerene at udrede; Regler finder der i Lovgivningen for et hvilket som helst Brugsforhold. Det Samme gjælder jo vel at mærke om Kjøbstæderne; det er ikke et Forhold, som er eiendommeligt for Landet; i Kjøbenhavn gjælder ligeledes det Samme. Man lægger kun ikke Mærke til, hvorledes Lovgivningen har ordnet Forholdet mellem Eieren og Brugerene, men det er netop det, som vi ved Valglovens Bestemmelser maae holde os til; man kan ikke der tage Hensyn til de private factiske Forhold, men maa give en Regel, som kan anvendes i Almindelighed. Udvalget har overveiet dette Forhold meget længe og gjentagne Gange, og den Betragtning, som den ærede sidste Taler gjorde gjældende, er i det Væsentlige ogsaa bleven gjort gjældende af en æret jydsk Landsthingsmand her tæt ved mig (Mourier-Petersen) som Medlem af Udvalget, men dette har ikke kunnet finde noget Bedre at foreslaae. Det er ganske klart, at det Forslag, som Mindretallet har stillet, gaar imod dets eget Ønske, undtagen forsaavidt som dets Ønske var at faae Sagen omtalt, thi dette Forslag lader det være det Afgjørende, hvem der i Formen svarer Skatten, og efter Mindretallets Forslag vil et Herstab, som indretter sine Fæstecontracter paa den Maade, at Alt opføres som Fæsteafgift, medens det selv svarer alle Skatter, have Udgang til at faae alle Skatter regne sig selv tilgode, medens der aldeles ikke beregnes Fæsterne nogen Skat. Jeg vil bede de ærede Medlemmer lægge vel Mærke til, at der i Lovudkastet ikke staaer Andet, end: „Ved Beregningen af Afgiftsbøbet blive Afgifter af faste Eiendomme at betragte som udredede af Eieren“ — v: de regnes ham tilgode — „medmindre de ved selve Lovgivningen ere paalagte Brugerene“, medens man aldeles seer hørt fra, om der ifølge Contracter mellem Eiere og Brugere i Formen finder en anden Udredelsesmaade Sted. Kan man finde noget bedre Forslag, skal det være mig meget kjær, men jeg trøer, at det vil være vanskeligt.

J. Andersen: Det er efter min Mening den aldeles rigtige Fortolkning, som den ærede Ordfører gav af Lovudkastets § 17.

Grunden til, at jeg har stillet det under Nr. 12 foreliggende Indbringingsforslag til denne Paragraf, var kun den, at jeg vilde have dette Forhold bragt under Omtale her og derved faae en bestemt Udtalelse om det, saavel fra den ærede Ordfører som fra den høitærede Conseilspræsident. Jeg har altid siden 1849 forstaaet den tilsvarende Paragraf i den hidtilgjældende Valglov paa samme Maade, som den ærede Ordfører nu har erklæret, at han forstaaer Udkastets § 7, og saaledes er den ogsaa bleven forstaaet paa mange Steder. Jeg har selv fibdet her som Fæster, valgt paa Grund af, at jeg svarede over 200 Rb. i Skat. Det maatte derfor forbanse mig i den Landsthingskreds, hvori jeg er valgt, ved de sidste Valg at see alle Fæstere udelukkede blandt de Høiftbessatte, og derimod Eieren af de Godser, hvortil deres Gaarde hørte, opførte med deres Skatter. Jeg kom ved Bedømmelsen af dette Spørgsmaal til at staae ligeoverfor en Valgbestyrelse, i hvilken en Majoritet, bestaaende af to Dommere, meente, at Fæsterne ikke svarede nogen Skat ifølge Lovgivningen, men kun ifølge Contract, medens en tredje Dommer derimod meente, at de svarede Skat i Henshold til Loven; disse Dommere stode altsaa i den meest skærende Modsetning til hinanden i dette Spørgsmaal. Naar det ærede Medlem her ligeoverfor (Haffner) paastod, at det, at Eieren havde Udpantningsret for Skatterne, ikke kunde bevise Noget i nærværende Sag, da han jo ogsaa havde Udpantningsret for Høveripenge og Tiende, saa maa jeg dertil bemærke, at Eieren kun har denne sidste Ret, naar han har forbeholdt sig det ved Contracten, medens han derimod har Udpantningsret hos Fæsteren for Skatterne, enten det staaer i Fæsteaccorden eller ikke. — Naar det ærede Medlem omtalte de Vanskeligheder, der vare ved Valglisternes Affattelse, skal jeg gjerne indrømme ham, at de ere tilstede, men jeg vil da tillige bemærke, at jeg har ifinde mellem 2den og 3die Behandling i Udvalget at fremkomme med Forslag om at affatte Valglisterne paa en anden Maade, end i Lovudkastet bestemt. Saaledes som Risterne nemlig nu skulle affattes, skulle først de forskjellige Amtsforvaltere opgjøre en heel Mængde Regnestykker for at faae det fornødne Antal